

สวนยางตัวอย่างที่มีการปลูกพืชแซมร่วมกับยางพารา ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศุภมิตร ลิ้มปิชัย
ชัยโรจน์ ธรรมรัตน์

บทคัดย่อ

ได้ปลูกสร้างสวนยางตัวอย่างปี 2526 โดยใช้ยางจำนวน 2 พันธุ์ คือ PR 255 และ PB 235 ในเนื้อที่ 7 ไร่ ช่วงระยะยางอ่อนไม่มีร่มเงาได้ ไม่ปลูกข้าวไร่ พืชไร่ สับปะรด แอปเปิ้ลฝรั่ง พืชผักและพืชอาหารสัตว์แซมยาง ผลปรากฏว่าพืชทุกชนิดได้รับผลสำเร็จสูง เป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรได้ และเมื่อต้นยางมีร่มเงาอายุ 4 ปี ได้ปลูกกระถินหว้าน หวายใหญ่ และหวายตะคร้ำทอง เป็นพืชแซมระหว่างแถวยาง ผลการศึกษาการเจริญเติบโตของต้นยางอายุ 15 ปี พบว่าพันธุ์ PB 235 เจริญเติบโตดีกว่าพันธุ์ PR 255 โดยมีขนาดรอบลำต้นเฉลี่ย 75.9 และ 73.9 ซม. ตามลำดับ ผลผลิตของยางในปีที่ 9 พบว่าพันธุ์ PB 235 ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ PR 255 โดยให้ผลผลิต 315.0 และ 189.5 กก./ไร่/ปี ตามลำดับ สำหรับพืชแซมทั้ง 3 ชนิด ในช่วงต้นยางมีร่มเงาแล้วพบว่าสามารถเจริญเติบโตได้ดีโดยเฉพาะกระถินหว้านเริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุประมาณ 4 ปี และให้ผลผลิตติดต่อกันจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 6 ปี โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 5.4 กก./กอ/ปี หรือคิดเป็นรายได้โดยเฉลี่ย 6,156 บาท/ไร่/ปี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย และเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรในจังหวัดนราธิวาส จากการสำรวจพื้นที่ที่ปลูกยางของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2533 ปรากฏว่า จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกยางประมาณ 870,973 ไร่ หรือเทียบเท่าร้อยละ 7.9 ของพื้นที่ปลูกยางทั้งหมด (สถาบันวิจัยยาง, 2533) แต่ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพทำสวนยางยังมีรายได้ต่ำ ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ และขาดความรู้ทางหลักวิชาการ ดังนั้นจึงได้ปลูกสร้างสวนยางตัวอย่างที่มีการบำรุงรักษาถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีการปลูกพืชแซมยางเสริมรายได้ในพื้นที่ของงานวิชาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส สำหรับให้เกษตรกรในท้องถิ่นและเกษตรกรที่มาเยี่ยมชมกิจการ ได้ศึกษาและเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงอาชีพการทำสวนยางของตนเองให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษาทดลอง วิจัย

เพื่อปลูกสร้างสวนยางตัวอย่างสำหรับเป็นสถานที่ศึกษาของเกษตรกรทั่วไป

วิธีดำเนินงาน

ปลูกสร้างสวนยางตัวอย่างในเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ ของงานวิชาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส โดยใช้พันธุ์ยางจำนวน 2 พันธุ์ คือ PR 255 และ PB 235 วางแนวปลูกด้วยระยะปลูก 3X7 เมตร และพื้นที่ว่างระหว่างแถวยางจะปลูกพืชแซมยางที่เจริญเติบโตดีในสภาพร่มเงา จำนวน 3 ชนิด

1. ระกำหวาน ปลูกกึ่งกลางระหว่างแถวยาง ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 5 เมตร จำนวนต้นปลูก 191 ต้น

2. หวายใหญ่ ปลูกกึ่งกลางระหว่างแถวยาง ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 5 เมตร จำนวนต้นปลูก 44 ต้น

3. หวายตะคร้ำทอง ปลูกแซมกึ่งกลางในแถวของระกำหวาน จำนวน 240 ต้น การปฏิบัติต่อด้านยางที่ได้ขนาดเปิดกรีดทั้ง 2 พันธุ์ ในช่วงกรีด 5 ปีแรกจะดำเนินการกรีดยางที่ระดับความสูง 2 ระดับคือ สูง 1.00 เมตร และ 1.50 เมตร และใช้ระบบกรีด 2 ระบบ คือ กรีดครั้งลำต้นทุกวัน (1/2s, d/1) และกรีดครั้งลำต้นวันเว้นวัน (1/2s, d/2) หลังจากนั้นจะปรับระบบกรีดทั้งหมดเป็นกรีดครั้งลำต้นวันเว้นวัน (1/2s, d/2) แล้วมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโต ผลผลิตในรูปยาง Cup lump เดือนละ 2 ครั้ง ความหนาของเปลือกเดิมและเปลือกงอกใหม่ ความสิ้นเปลืองเปลือกจากการกรีด จำนวนวันกรีด และความเสียหายของต้นยางจากโรค ศัตรูพืชและลม

ผลการศึกษาทดลอง วิจัย

จากการศึกษาการเจริญเติบโตของยางพันธุ์ PR 255 และ PB 235 ขณะอายุ 15 ปี พบว่ามีขนาดรอบลำต้นเฉลี่ย 73.9 และ 75.8 ซม. ตามลำดับ อัตราเพิ่มการเจริญเติบโตต่อไป พบว่าพันธุ์ PB 235 มีอัตราการเพิ่มเท่ากับ 4.3 ซม. มากกว่าพันธุ์ PR 255 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มเท่ากับ 1.1 ซม. ผลผลิตของยางในปีกรีดที่ 9 พบว่าพันธุ์ PB 235 ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ PR 255 โดยให้ผลผลิต 315.0 และ 189.5 กก./ไร่/ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 1) สำหรับพืชแซมที่ปลูกในสวนยาง พบว่าระกำหวานให้ผลผลิตในช่วง 6 ปี เฉลี่ย 603.6 กก./ปี หรือ 5.4 กก./ต้น/ปี (ตารางที่ 2) ส่วนหวายใหญ่และหวายตะคร้ำทองสามารถเจริญเติบโตได้ในสภาพร่มเงาของสวนยาง และผลจากการปลูกพืชแซม 3 ชนิดร่วมกับยางพาราพบว่าหวายใหญ่จะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสวนยาง เนื่องจากมีหนามห้อยอยู่ตามแถวยาง แต่อย่างไรก็ตาม พืชแซมทั้ง 3 ชนิด ยังไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของยางพารา

ตารางที่ 1 การเจริญเติบโตและผลผลิต (กก./ไร่/ปี) ในสวนยางตัวอย่างที่มีการปลูกพืชแซมร่วมกับ
ยางพารา

พันธุ์ยาง	ผลผลิตปีที่ 9 (กก./ไร่/ปี)	การเจริญเติบโต (ชม.)		อัตราการเพิ่มต่อปี (ชม.)
		ปีที่ 14	ปีที่ 15	
PR 255	189.5	72.8	73.9	1.1
PB 235	315.0	71.5	75.8	4.3
เฉลี่ย	252.2	72.1	74.8	2.7

ตารางที่ 2 แสดงผลผลิตของระกำหวานที่ปลูกเป็นพืชแซมยางพารา

ปีที่	จำนวนต้น ที่ปลูก	จำนวนต้น ให้ผลผลิต	ผลผลิต (กก./ปี)	เฉลี่ย (กก./ต้น/ปี)
1	191	112	153.0	1.4
2	191	112	240.1	2.1
3	191	112	492.8	4.4
4	191	112	1,216.0	10.9
5	191	112	915.2	8.2
6	191	112	596.4	5.3
เฉลี่ย	-	-	603.6	5.4